

Forslag til nytt inntektssystem for kommunene. Høringsuttalelse fra Østfoldhelse.

Østfoldhelse er et regionalt folkehelsepartnerskap som favner om en rekke offentlige og frivillige aktører i Østfold som arbeider for å realisere fylkesplanens folkehelsemålsettinger. Deriblant deltar alle kommunene, og det ledes og koordineres av fylkeskommunen.

Vi er blitt gjort kjent med høringsuttalelsen til Arve Negaard og har satt oss inn i problemstillingene. Den er godt begrunnet og tar opp en rekke viktige problemstillinger relatert til sosiale ulikheter i helse.

Gjennom folkehelseloven er også statlig virksomhet, herunder alle departementer, pålagt å etterleve prinsippet om helse i alt. De to siste folkehelsemeldingene, som er vedtatt av ulike regjeringer, deler samme mål for den nasjonale folkehelsepolitikken:

De tverrpolitiske målene for folkehelsepolitikken er at:

- Norge skal være blant de tre landene i verden som har høyest levealder
- Befolkningen skal oppleve flere leveår med god helse og trivsel og reduserte sosiale helseforskjeller
- Vi skal skape et samfunn som fremmer helse i hele befolkningen.

Folkehelseinstituttet har blant annet fastslått i flere sammenhenger at det er både lokale og regionale forskjeller i dødelighet og forventet levealder, og disse er til dels store.

De siste årene har både internasjonal og nasjonal forskning fremskaffet ny innsikt om sosiale ulikheter i helse. De mange uheldige bieffektene som følger i kjølvannet av samfunn med store ulikheter er godt dokumentert. Deriblant påvirker slike ulikheter både forskjeller i dødelighet og forventet levealder.

Inntektssystemet er sannsynligvis et av de viktigste verktøyene vi har for å redusere denne type ulikheter, og det må derfor også benyttes som et folkehelsepolitisk verktøy.

Vi har ikke forutsetninger for å fastslå at Arve Negaard sine betraktninger er riktige. Vi registrerer imidlertid at hans forskning synes godt begrunnet, og skulle hans argumenter være gyldige så vil det bli vanskeligere for nasjonale myndigheter å nå de nasjonale folkehelsemålene. Vi anmoder derfor om en offentlig utredning som kan gi råd om hvordan inntektssystemet bør tilrettelegges for å være mer treffsikkert i å redusere denne type forskjeller og hvor blant annet de problemstillingene han reiser blir vurdert. Skulle vår anmodning tas til følge, vil vi oppfordre til at nasjonale kompetansemiljøer på sosiale ulikheter i helse involveres i en slik utredning.

Inger-Christin Torp
Styreleder i Østfoldhelse

NB: Uttalelsen vil bli ettergodkjent i styret i Østfoldhelse den 6. april 2016.